

რედაქცია

გოლოვინის პრესბუროს და. მუხრან-ბაქონის სახლში. ქუთაისის ქვემოთ.

სკოლის-მოსწავლე, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში, ვარკეთილში მცხოვრებთათვის აღწერილი: В. Г. И. Ш. Е. В. редакцию «Дრობის»

«დროების» ფასი მთელი წლისა . . . 9 მან. სამის თვისა . . . 3 მან. ექვსის თვისა . . . 5 მან. ერთის თვისა . . . 1 მან.

დროება

გამოდის ქოველ დღე ორშაბათს ბარდა.

ფასი განსხვავებისა

სტრიქონზე რვა კაპ. განცხადება მიიღება ქართულს რუსულს და სხვა ენებზედ. თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოწმებს და ახედავდ გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდვს.

წაღკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპევიცა

ეს არის ეხლა მოკვივი- და ფრიად სამწუხარო ამბავი. დღეს, 21 ივლისს, აბასტუ- მანში ვარდაცვლილა 14 წლის მოამბეკე გახეთის «დროებისა», ჩვენის ლიტერატურისათვის წამებული სარგები სპირონის-კამესი. ამ უეცარის მწუხარეს ამბით თავ-სარ დაცემულნი მეტს ვერას ვახერხებთ და კალამიც არ გვეჩინოს, რომ სწოვადობებისათვის თავ-განწირულს კაცს შედ მკითხველს ვუთხროთ რამე გარდა ჩვენის განუსაზღვრელის მწუხარების განხიარებისა.

ტელეგრაფი

(«ჩრდილოეთის სააგენტოსი.») კამბარშლი, 20 ივლისს. ნაოხ- ნობის საზოგადოება დონზედ, შავსა და აზოვის ზღვებზედ დღე-სასწაულობს ოც-და-ხუთ წელიწადს.

«დროების» ქელტონი 22 ივლისს.

სანიღნალო მასლაათი.

ჯერ კალამიც არ მომისვამს და სიღნაღელი მკითხველი კი გაიძახის: «აჯერ ახლა კი შეეყარათ სიღნაღის ჭირიო. რით ვერ გაიგეთ, რომ ჩვენ მასლაათ-მუსლაათებისა არა ვიცით-რა. ჩვენთვის ღმერთს მოუცია ღვინო, მორჩა და გათავდ! თუ გსურთ, ამხედ გვემასლაათეთ: ჩვენ დიდი ხანია, რაც გულის ფიცარზედ ამოვი-ქვრით პოლქსანდრე შავკავადის სიტყვები:

«დაკვსნათ ცოდნის ძეხნასა ღვინო სჯობს უოკელ მცნებასა».

მენაცვალეთ ამის დამწერს ზედ კალმის წვერზედ. პირ-და-პირ ჩვენ-ზედ გამოუჭრია ეს ლექსი. ჩვენ, თუ გინდათ, გვკითხეთ, სად სჯობია ქვიფის გაწევა: წმიდა ბიორგის ფერდობზედ, საიღამაც შენს თვალ-წინ მთელი აღაზნის ველი ხელის გული-ვით გადაშლილია, თუ ბოდბის ტყე-ში, მუხის ძირას, სადაც ცივი ნიავი თავს დაშრიალებს. ძარდანანის ღვინო სჯობია, შვარცლისა, თუ მელის-

სიზინიოვი. ჰურს არავინა კითხულობს. მგა გათავდა. მოსავალი შეათანაზედ დაბალია. ჰური აოდელი გამოვიდა.

სამიონოვი. ცეცხლმა მილიონის ზარალი მოგვცა. წაკიდება-ზედ ეჭვი აქვთ სემიონოვის მცხოვრებელს, შლიაპნიკოვზედ, რომელსაც კოლჩინის ჯავრი სჭირდა და იმის სახლს წაუკიდა.

მოგილიოვი. კოდოლსკი. ქალაქის რჩევამ გარდასწყვიტა რკინის გზის გაყვანა ქმერინგიდამ მოვილიოვამდე.

ახალი ამბავი.

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ახლად ბორის მაზრის უფროსად დანიშნული თ. ამირიანდო ამილახვარი ამ ქამად გარს უფლის თავის კარგა მორდილს მაზრას ხალხის საჭიროების გასაცნობად. ამჟამე საქმეს შესდგომია ეხლახანს თიანეთიდან ბორჩალოში გადაყვანილი მაზრის უფროსი თ. აფხაზი.

ქუთაისიდან გვწერენ, რომ იქ სანიტარულის კომისიის დაარსებას აპირებენ, რადგან ხოლერის შიში აქვთო.

იქიდანვე გვატყობინებენ, რომ გადაყენებულ გუბერნატორს ბ. მალაფეევს ქუთაისის ვაჭრებმა კლუბში

ციხისა. შევიძლიანთ ისიცა გვკითხათ, ქვრივი სჯობია, თუ ვასათხოვარი... სიღნაღელ კაცს იშვიათად ჰნახავთ ფხიზელს. მხედრე, ჩემი მოსაუბრეც ცოტა ვადაკრულში უნდა ბრძანდებოდეს, თორემ აბა ვინა სთხოვდა, ან რა საჭირო იყო ქვრივებზედ ლაპარაკი.

სიღნაღისთანა მოწყვეტილი კუთხე, იმისთანა ყოველ საქმეში უკან ჩამორჩენილი ქალაქი საქართველოში სხვა არ არის. ლოთობაში კი, ღვთის წინაშე, არავის ჩამოუვარდება. აიღეთ მართლაც და, მაგალითებრ, სწავლავანათლებლა. მართი ბედ-შავი საქალაქო სასწავლებელი აქვთ და ისიც უხვირო. შევირო იმიტომ, რომ თითქოს გარემოებაც სიღნაღს დასცილის და ამ ერთად-ერთს სასწავლებელს ერთხელ ხეირიანი მასწავლებელი არ ეღიოსა. სულ რაღაც უნიკობები, სულ რაღაც ტაშკენტელები. მართი მათგანი ცოტას მორჩა აკტზედ მოწაფემ არ გაბღერტა ამ უკანასკნელ დროს. ძაღლების სკოლა ხომ არ გაგონილა აქ თავის დღეში.

მთელს სიღნაღში თავის მაზრით ათი გახეთ-ქურნალი არ მოდის. მა-

გაუმართეს გამოსახებოვარი სადღი, რომელზედაც ქალაქის თაფი არ დასწრებია. დაუსწრებლობას რაღაც დიდს მნიშვნელობას აძლევენო.

სიცხეს ქუთაისშიაც უჩივიან: ოთახში თურმე 25 გრადუსია ხოლმე რეომიურისა და გარეთ მზეში 35 გრადუსი. რაკი სიცხეზედ ჩამოვარდა ლაპარაკი, ერთი ადამიანის თვისება უნდა გაეხსენოთ,—ის რომ რაც დღეს მოხდა, ყოველთვის უფრო შესანიშნავი გვეგონია, უფრო დიდი, ვიდრე შარშანდელი და შარშან-წინდელი რამ ამბავი. აი მაგალითად ყოველ წელიწადს ვჭივით სიცხეებს და თითქმის ყოველ წელიწადს გამბობთ ამისთანა სიცხეებს ჯერ არ მოგსწრებიათო. ამას უფრო თბილისელებისაგან გაიგონებთ, მაგრამ აი ნამდვილის სიმართლის მთქმელი ციფრები რას მოგვითხრობენ: თურმე 1879 წელს ბევრად უფრო დიდი სიცხე იყო, ვიდრე წელს და 15 ივლისამდე წრეულს მხოლოდ ორი დღე შეხვედრილა იმისთანა, როდესაც სიცხე 1879 წლის იმავე დღის სიცხეზედ მეტი ყოფილა; დანარჩენი დღეები 1879 წელს უფრო წვითა და დაგვიტ გაუტარებიათ თბილისელებს და, უეჭველია, მაშინაც ასე იძახდნენ, ამისთანა სიცხეებს ჯერ არ მოგსწრებიათო!

ქუთაისიდან გვწერენ საჩივარს, რომ თუმცა ძალიან ბევრი მთხოვნე-

შასადამე აქ სრულიად არ არსებობს ესრედ წოდებული ინტელიგენცია; და რადგან პოლიტიკას უფრო ეს უკანასკნელი ეწყობა, მაშასადამე აქ ამ სიტყვის მნიშვნელობაც არ იქიან. «ტიკები» კი ვიცი რაც არის, მაგრამ «პოლი-ტიკებს» კი ღმერთმა დამხსნასო, მოგიგებს სიღნაღელი ჩინოვნიკი, რომელიც ყოველ ცისმარე დღეს გაქლენთილია ნუნუათი.

მაშ იქნება ეკონომიურის მხრით იყვნენ სიღნაღელი ქართველნი გაკეთებულნი, იქნება ფულისა და ქონების შეძენა გადაექცათ კერპად, რომლის თავყანის-ცემა სხვა საქმისთვის აღარ აკლიდეს. ამის შრო ხომ ქართველ კაცს თავის დღეში არა ჰქონია და არცა აქვს. სიღნაღელები ამ საზოგადო ქართველის ხასიათს ვერ უმტყუნებდნენ და არც უმტყუნეს. ქართველს ეს ხელობა სხვა ჯუჩისათვის დაუთმია. აიღეც სარგებლობენ სხვა-და-სხვა აღალოები თავიანთ როლით. რაც კი საუკეთესო ადგილებია ან თვით სიღნაღში, ან მის მაზრაში, სულ ამათ ჩაუგდიათ ხელში. ქართველები მარტო ჯამაგირითა და ხელობით ცხოვრობენ.

ლები ეტანებიან ამ ჩვენს ქუთაისის პროგრესაზიას, მაგრამ, ეაკანციის უქონლობის გამო, ჯერ-ჯერობით ერთი თხოვნაც არ მიღებულაო. ადგილის უქონლობას იმავე პროგრესაზიის ინსპექტორი თურმე სადკომების სიპატარავეს და მათში მოუთავსებლობას აბრალებს. ბევრჯერ იყო ლაპარაკი, რომ ეს პროგრესაზია სხვა ადგილზედ და უფრო სრულ სადგომებში გადაეტანათო. ეს აზრი რომ აქამდის შესრულებულიყო, კარგი იქნებოდა, და რადგან წრეულობით არ გვეღირსა, ამიტომ სამწრემოდ მაინც პროგრესაზიის მართველობას უმართებს სხვა რომელიმე საშუალების მიღება, რომ მთხოვნელებს მით სწავლის გზა არ მოესპოთო. ძარგი იქნებაო, რომ მესამე კლასის მეორე განყოფილების კახნის ნებაც მიეცეს პროგრესაზიას, რადგანაც მეორე კლასის ორივე განყოფილებიდან ორმოც-და-ათს შევირდებდ მეტი გადასულა მესამეში და ამდენ შევირდს გაუჭირდება ერთს განყოფილებაში მოთავსებაო.

თბილისის თეატრის ანტრეპრენიორი ბ. შითოვეი აპირებს თურმე შემოდგომაზედ რუსულის ოპერებისა და ოპერეტკების გამართვას. მკერებისათვის მოუწყვეია პიეის არტისტკა ზარუნდია, ოპერეტკებისათვის სეტოვისა და სხვა არტისტები,

რას ცხოვრობენ, ყელამდის ვალებით არიან საესე.

მართალია, როგორც სიღნაღი ისე საზოგადოდ ბევრი სხვა ქალაქი და სოფელი საქართველოში ვაჭრებმა ხელში მოიგდეს; მართალია ესენი ყველაფერში ჩვენზე წინ წავიდნენ, რადგან იმათ ხელშია ფული, ქონება და საცა ფულია, იქ სწავლაა და საცა ორივე ერთად არის, იქ ღონე და პროგრესია. შევლა ეს ცხადია, მაგრამ ამ ქამად ვაღვიარებთ, რომ მომავალი ისეე ღარიბის და უსწავლე-ლის მიწის მუშაკისაა, უბრალო ქართველის კაცისა. მსთქვით, მაგალითად, სიღნაღი ვაჭრების ქალაქი გახდა დღეს, ქამათ ბრუნვისა გამო. მსთქვით, სამი მეოთხედი ნაწილი სიღნაღის ათი ათასის მცხოვრებლებისა—ვაჭრები არიან. წარმოვიდგინოთ, რომ უმრავლესობა წინა სდგას მიწის-მშრომელ ხალხზედ, როგორც სიმდიდრით, ისე სწავლით. მაგრამ, აბა ახლა ეს მიბძანეთ ვინ აცხოვრებს, ვინ აცოცხლებს, უფისოთ, ერთის სიტყვით, ესენი სამ დღეს გასწყდებოდნენ? შეისოთ და უმხენელ-მთესველოთ. მომავალი მხენელ-მთესველისა! ეს კეშმარტება არის.

უფრო შარშანდელი ნაცობი ჩვე-
ნის საზოგადოებისა («ბიკაპია»).

მოდელი კავსა და სტრუქტურას
მეორე კინის გზას მაღალი სწრაფობა
შეუდგენ თურმე. შუშაობა სამ აღ-
გას დაუწყიათ. მათი პარტია მუ-
შაობს მოადრეკვასა და გარეშვას

მუა, მეორე ბროზნასა და ხასაე-
ნიტის შუადა მესამე ხასაე: მურტისა
და პეტროვსკის შუა (Русск. Кур.):
მეორე თიბოლოც-ოცე კონგ კალიბრის

მეთხველებს იქნება ახლობდეთ,
რომ სენატორს მაგალიტს, რომელიც
ძვეკასისაში სამსაჯულო უწყებებს უწყ-
როსდა სამსაჯულო პალატის
წევრს სპიტენსა შეტაკება მოუხდათ.

რადგან მაგალიტსა სპიტენსა ბოგოლის
ჭკუა შეზღოილის ბოლოკოფიკის სახე-
ლი აკადრია. სპიტენმა საჩივარი შეი-
ტანა სენატში და სენატს გამოუტანა
დებია რომ ესეთი მოქმედება მაგ-
ალიტისა, თუმცა იმას არა ჰქონდა
განზრახვა ვისთვის შეურაცხება მიე-
ყენებინა, მაინც სპიტენს გაუფრთხ-
ლებლობას მისი მოვლოების შეს-
რატობის დროს და რადგან ამ გაუ-
ფრთხილებლობას მოსდევს სამართლიან-
ნი უკმაყოფილება და სამდურაეი

თანა-მოსამსახურე პირთაგან, ამი-
ტომ მაგალიტის მოქმედება არ შეე-
ფერება და არ არის საკადრისი იმ
ღირსებისა და მაღლის ადგილისა-
თვის, რომელიც იმას უჭირავსო.
მს პირველი მაგალითიაო, ამბობს
«Юридическое Обозрение», რომ
ამისთანა მაღალ პირს სამსაჯულო
უწყებისას სენატისაგან ესეთი საყვე-
დური მოსვლოდესო.

შოსტის უწყებას განზრახვა
აქვს თურმე შეეძიროს მარკების ფურ-
სი შვილის კავიკილამ ექვს კაპეიკა-

შაქრებს ერთი ანდაზა აქვთ, რომ
შელოც ნათლად გამოჰსახავს მათს ხა-
სიათს, ისე, როგორც ჩვენი «რასაცა
გასცემ შენია, რაც არა დაკარგულ-
ლია» ჩვენს ხასიათს თვალ-წინ გვი-
ხატავს: ეს დევიზია: «ესაცა ფულს
მოიგებ შენი სამოთხე იქ არისა».
დღეს თუ გფარდა ხმა, რომ სახარა-
ში დიდ-ძალს ფულს იგებნო, და-
წმუნებული იყავით, რომ მოვაჭრე
ჯურის კაცს ჩვენში წამოადაც ვერ
იპოვიდით, სულ იქ გაიხვეტებოდნენ.
პი მაგალითიც ერთ მდიდარ ვაჭარს
ვიცნობდი, რომელსაც იჯარით ჰქონ-
და აღებული შეიდი ფოსტა ხაინალი-
დამ მბილუსამდე. ამოდენა მოიჯარად-
რეს, დამერწმუნებით, კი შემღება უნ-
და ჰქონოდა და კიდევ ჰქონდა ბაუმამ-
დრობა, ვაჭრული «სამოთხე» მოი-
თხოვდა, რასაკვირველია, რომ «ხა-
ზინის» ეცხოვრა იქ, სადაც უფრო
შეტს მოიგებდა და ნაკლებს დახარ-
ჯავდა. ამ ჩემმა ნაცნობმა ამოიჩ-
ხა საცხოვრებლად აზამბურის სტან-
ცია, რადგან აქ ცხოვრებაც იაფია და
მუშაც, თავის წერილ-შეილით და
კოლით მეტის ხარბობის და გაუმამ-
დრობის გამო დასტოვა სოფ. მაღა-
როს გამაცოცხლებელი და მარგებ-
ლი მიწა-წყალი, ჰავრი და დაახლოდა

დღე თითო ლოტზედ ქალაქ-გარეშე
წერილობათის და 5 დამ 4 კაპეი-
კამდე ქალაქის წერილობათის, რად-
გან შემჩნეულია, რომ მარკების ფა-
სის დაკლებით ძალიან მატულობს
ფოსტით გამოგზავნილის წერილების
რიცხვი (Новости).

პეტერბურში გამოხუთა იე-
ნისის წიგნი უფრანლისა «Изыщная
литература», რომელშიაც მსგავსა
შორის დაბეჭდილია თურმე თ. იო,
შავკაეპის სტენები გლეხებზე განთავი-
სუფლების დროიდა, ბ. ნ. ნიკოლა-
ძისაგან გადათარგმნილი.

«დროების» ამრასკონდენსია.

ანანური, 15 ივლისს. იქნება გა-
გონილი გქონდეთ, რომ დუშეთის ზე-
ვით ახანური ერთადერთი დამცველი
და ციებ-ცხელებიანი ალაგია. მაინც კა-
ნი უფრო ვერა ბოგნობს და დედა-
გატება უფრო სძლებენ, ასე რომ ზოგ-
ნი ახანურს ქვრიუების სოფელს ეძახის.
ახანურის ძველი მეპყიდრები ან სულ
ამოსწყდენ, ან, ვინც უფრო ჰქვანის
იყო, თავს უშეგლა და აქეთ იქით დაიქ-
საქსა. ძველ მეპყიდრთაგანი დაჩხ-
ესრედ წოდებული ღაზია, რომელსაც
მამასხლდისობა წყალობითა ღვთისათა
სიკვიდამდე დაელოცა და ასე ჰარბა.
შობენ ცხრანი მძანი, როგორც ზნებათ.
ბუკრის მაგალითების ჩამოთვლას არ შე-
კუდგებთ, თუმცა შორს მუხს არ დაგუ-
ჭიადებოდა; მოკვივანთ მხოლოდ ორს,
სადაც ცხადად დაინახეთ, თუ რა
შორს წასულა ამ ორის მძის მთელ
სოფელზედ გაბატონება. არუალს გად-
მა არის სათიბი, საბოსტნე და სამო-
ვარი მამულები. ეს მამულები სსოფლო

აზამბურში, რომლის საძაგელი მლა-
შე წყალი და ციებიანი ჰავა ყველა-
საგან ცნობილია. მგზავრი ამ სტან-
ციაზედ წყალს არა სვამს, რადგან
დარწმუნებულია რომ ციებ-ცხელები
შეეყრება. ჩემს ნაცნობს ჯერ გაუხ-
და ავად ცოლი, მე რე შეიღობი, მე-
რე თითონაც და მეტი ილაჯი არ
იყო, უნდა დაეტოვებინა ვაჭრული
«სამოთხე» და დასტოვა კიდევ, მაგ-
რამ აზამბურის ბეჭედი დღესაც აზის
იმასაც და იმის ცოლ-შვილსაც

სილნალის ვაჭრებს მდიდრულად
ინახავს, უზრდის შეიღებს, ანახვი-
ნებს სკოლებს სილნალის მახრა, გარ-
შემო მდებარე სოფლები; ის ხალხი,
რომელსაც იგივე ვაჭრები ისე აბი-
ბრუებენ (იხილეთ «დროების» კო-
რესპონდენცია 138 №-ში.) უკნო-
ბი ავტორი აგვიწერს შესაძრწუნებელ
ჭაქტებს. ამა და ამ ვაჭარმა ამა და ამ
გლეხ-კაცს ცხრა გირვანქა ერბო გა-
მართვა და ხუთისა კი ფული მის-
ცაო. ამა და ამ ვაჭარმა ამა და ამ
დედაკაცს შეურაცხყოფა მიაცენაო,
და სხვ. და სხვ. ერთის სიტყვით, კო-
რესპონდენტთ ცოცხლის ჭაქტებით
აყვებს თავის წერილს. მაგრამ ჩვენ
მტკიცედ დარწმუნებულნი ვართ, რომ
ეს მესვენი ნაწილია იმ ნამდვილ სა-

უთხილებს შეადგენს და საზოგადო-
მფლობელობაში იყო აქამდე ამ ბოლოს
დროს ზოგერთმა მადანმა შედუქნე-
მა, შერწყით, ჩაჭერ-ჩაჭერ, იყიდეს (ვა-
თომ) და მიისაკუთრეს ვის ხელშია,
ან რამდენია გაუიფულ სასოფლო მ-
მულებში აღებული ფული, ამის შესუსს
არავინ გკადლეკს....

ერთი საუკეთესო ჩაჭერი იმ სასოფ-
ლო მამულებისა (თხუთმეტ დღეფრზედ
მეტი) ვითომ შარშან იჯარით აიღო
მამასხლდისის ღაზრის ძმამ წელიწადში
შვიდ თუენად. შვიდი თუენა ღირებული
იჯარას, მაგრამ ღაზრის ძმას ასი თუ-
მანიც რომ აღეთქვა, არაფერს იხარა-
ლებდა, ამიტომ რომ ის ესტავა იმ
მამულის სრულ ბატონად სოფლის თა-
ვის თავს და იჯარის მოსემს არ აზი-
რობს. შარშან მოსაწყმი იჯარა შეი-
ღობაზედ დამესაჯარა, გვიხსუსს ჩვენმა
ტუფილმა მოიჯარადრემ, წრეკანდელს
დასახანაგში გავკობდის, მეძრე დასახარ-
ეაგში და ამ რიგად მიისაკუთრებს სა-
ზოგადო ქონებას.

ამას წინედ თქვენს გაზეთში იყო ახა-
ნურიდამ კორესპონდენცია, რომლის აკ-
ტორიც ჩიოდა სოფლის უქონლობას.
ახანური იქამდე შეძლებული სოფელია,
რომ ერთის სოფლის შენახვა ყოველთვის
შეუძლიან. ამას გარდა ღაზრის ძმის
მას უფრო სსახარებლო იქნებოდა, რომ
იმ გაუიფულის მამულების ფული და ეს
შვიდი თუენა იჯარა სოფლს, ან სხვა
რასმე კეთილ საქმეს მოასმარონ.

იმედი გვაქვს, რომ ბ. დუშეთის მახ-
რის უფროსი მაქრეკს უფრადლებს ამ-
დენ უსამართლობას და უწყობებს, რა-
საც მამასხლდისი და მისი ძმს ახანურში
ჩადან და აქ დასახლებულ სასოფლო
შემოსავლიდამ ერთს სასოფლო თანსას
დაასრესებს, რომელიც სამჯობინარა იქ-

მაგლობასთან, რომელსაც სილნალე-
ლი ვაჭრები ჩაიდენენ ხოლმე მუდამ
ცისმარე დღეს.

სიტყვა სიტყვაა, საქმე კი
სხვაა, მეუბნება ჩემი მკითხველი. მე-
სულ, რაცაც თქვი, სიტყვა არის.
მაგვარად ბევრჯელ გისაუბრიათ,
ბევრი მაგის მსგავსი ტყვია-წამალი
დაგიწვამთ, მაგრამ არა გამოხუთა-რა;
ისევე თვალები თქვენვე დაგწვიათ და
იმას კი, ვისაც უმიზნებთ, წარბიც
არ შეუხამამებოა.

თქვენ რაც უნდა ილაპარაკოთ,
მაინც სილნალელი ვაჭარი თავის
«მცარეველობის» გზას არ გადაუხ-
ვევს. ან რა გამოდის ლაპარაკიდან,
ჭაქტების აღვარებიდან, ეგ ჩვენ იქ-
ნება თქვენზე უკეთ ვიცით, თქვენ წა-
მალი ბძანეთ, გზა გვაჩვენეთ, რომ
ჩვენ, ქართველნი, იმ გზით მოგზაურ-
ნი ავცდეთ «ხაზინობის» მტაცებ-
ლობას. პი მაშინ ექნება თქვენს
მასლაათს ნაყოფი და არ გაქრება სხვა
მასლაათებივით, ვითარცა შარშანდ-
ელი თოვლი.
სწორე მოგახსენოთ, ძალიან მაჩ-
ვილი მკითხველი შემხვდა. შესანიშ-
ნავია! ჯერ ქართულ ნაწერს მკითხ-
ველი ენატრება და მერე თუ იზოგ-

ნება მიენდოს ორს, ან სამს სოფლის
ამორჩეულს სანდო ჰქონდეს
შეიქმნეს
ბიბლიოთეკა

წერილები ქუთაისიდან.
I.

ამ ორმოც-და-ათის წლის განმავლ-
ბაში იმისთანა ცვლილება მოხდა მთელს
რუსეთის იმპერიაში, რომ გაცდებით,
თუ გარდა დაკვირებით საქმეს. ერთი
წოდება არის მარტო მთელს იმპერიაში,
რომელშიც არავითარი ცვლილება და
რეტირები არ მომხდარა და არც მ-
სახესებულად მიანხათ ზოგერთებს. მე
ვამბობ სასულიერო წოდებაზედ. ამ
წოდებას ისე შეუყვარებია ძველი წესები
და ისე უძნელებს ახლას რეტირების
შემოღება თავის სამწყსოს და წოდების
გახებაში, როგორც სამხედრო მიანხათ
დოკუმტების შეკვლა. ჩვენ გვეჩხა, თუ
რაიმე ცვლილება მოხდებოდა სასულიერო
წოდებაში შესახებ განამართლების საქ-
მის წარმოებისა და სხვათა, მაგრამ, რო-
გორც ხანის ტუფილად გმობნებიან....
დიდი ხანია რაც ბრძანება გამოვიდა სა-
ყოველთაოდ, რომლის ძალითაც ყოვე-
ლივე საქმის წარმოება სასულიერო წო-
დებაში უნდა მიდიოდეს ისე, როგორც
ყოფილა 1822 წელს. მასხანდამე სა-
სულიერო წოდებას უკან დაუწვია 61
წლით. ცხადად და აშკარად დამტკიცდა
ძველის წესების უარგისობა ყოველ წო-
დებაში, მაგრამ მარტო სასულიერო წო-
დება მისციებია ადამის დროს დადგე-
ნილ წესებს და არ უნდა რაიმე ცვლილე-
ბა შემოიღოს. ვერ გაუგიათ კიდევ
ამ წმიდა მამებს, რომ დროებს თავისას
შეუბნა, რომლის წინააღმდეგობა გაცხ-
არ შეუძლიან. ვერ გაუგიათ ამ დაღვ-
კვლებს, რომ იმ წესით განამართლება

ნის, უთუოდ ამ ნაირი კრიტიკოსი
შეგზვდება. წამალი მოგვეცი, წამა-
ლიო, დაუყინებია. მერე, რომ წამა-
ლი მოგვეცი და ახლა გვეიფხო, პირ-
ში ჩაიხსნა თუ ყურშიო. ბატონებო,
მიიხედ-მოიხედეთ, ცოტა თვალი გა-
ახილეთ. მანათლებულმა მერობამ
დიდი ხანია უკვე რაც აღმოაჩინა ია-
რალი «მცარეველ-მტაცებელ» ვაჭ-
რებთან საომრად. მს იარალი «ფიშ-
ტო» კი არ გეგონათ. არა, ეს ვახ-
ლავთ «საზოგადოებანი» ანუ «ასო-
ციაციები». მს ასოციაციები იქ ბევრ-
გვარნი არიან, ხოლო ნიდაგი გაი-
კეთეს და თვალ-საჩინო სარგებლობა
მოიტანეს და მოაქეთ კიდევ სამს მათ-
განს. მს განლავეთ შწარმოებელი, ამ-
შენებელი და «მოხმარებელი». ორს
პირველზედ საუბარს ჯერ-ჯერობით
თავს დავანებებთ, ხოლო მესამე,
«მოხმარებელი» ასოციაცია ადვილი
შესაგნებელიც არის და ჩვენს ქვეყ-
ნაში კიდევ არსებობს ზოგიერთა
ახალ-გაზდა, ბატონსან და ენერგიულ
ყმაწვილ-კაცების წყალობით.
მოხმარებელი ასოციაცია, ანუ დე-
პო, როგორც ჩვენში დაუძახეს, არ-
სებობს ჩვენში: საგარეჯოში, თელავ-
ში, ლუშეთში და სხვ.
მასხანდამე დედა-აზრი ამ კეთილის

კაცისა, რომლის წესითაც ვინმე ქრისტიანებს ააძაბავდა და უფლებად მოუხერხებდა. დრო არის შესწავლან ზოგერთი წესები და ნურავის შეეშინება რომ ამისთანა ცვლილებებით დოგმატებს ეწიოს რამე. თუ მხედრად რაგორმე და ისეთი წესები შემოვიდა, რომ ზღადავნიანებს, ეპარხიას განცხადების მისამართებებს და სკურტრებს ადარ გაატყავს ქრთამით დაეკნები და სკურტრებზელი მთავრები, მითხარით, თუ დემურთი გვამთ, რა უნდა ეკნოს ამით დოგმატებს, ან სხარებს?.. თუ მხედრად და სასულიერო წოდებამაც მცოდნე გამომძიებლები დაინიშნენ და ამით მოისპო ის უცოდინარი გამომძიებლობა რაგორც დღეს არის ზოგერთა ადარგას, რა უნდა ეკნოს ამით დოგმატებს?.. ბევრი განხილბი ძველის დროის სრულეობით განდამისდებნი არიან დღეს და ადარ მოქმედებენ, მაგრამ მანც მისციეებნიან მათ და ქაეტს დაჯასხელებ: ქუთაისში ერთი განათხზვარი ქალი თავს იღრზობდა ბაწრით, წასწრებოდა სხვა შედგა ამხედ სანქმე. ქალმა განცხადდა: ერთმა გაცმა გამბარეყა, ცოლად შევირთავ და ესლამე დამტოვა და სხვა შეიართო. მომრიგებლმა მსაჯულმა განსამართლა და სანანონს დასადებლად ეპისკოპოსს. გაუგზავნა ეპისკოპოსმაც გამოუცხადა, რომ ათი წელიწადი მონასტერში უნდა იყო და ინანდე მაგ ცოდვასო. ქალმა უთხრა: «ბატონო აქნობამდასინ მე თავის დასადრზობი გიდეკ ისეთი არაფერი მქნებია და ესლამე სწორედ უნდა თავი დავიდრზობო. ჭერ სხადგანდა კარ და ათი წელიწადი რომ მონასტერში ვიქმნე, ხომ დაბურდები და ვილა მითხრას? ისე რაგორ გამიწოდება ილაჯი რომ ბაწარი ურსად ვიქმნო, რთასში ჩამოვბამ და უთუოდ თავს ჩამოვიდრზობო. ამ ქალს ათი წე-

ლიწადი, გგანბ, ათ თვეთ თუ ათ კვირით შეუწყდა და გადაარზინეს მეორედ თავის მკვლელობას!..
 მეორე ქაქტი: ერთმა გაცმა და ერთმა ქალმა მრუშება შესარულეს. დამტვიცდა სანქმით. განსამართლეს და გადაუწვიტეს, — უთი წელიწადი არ აზინარონ. დამნაშკეთა სიხარულით მოისმინეს და განცხადეს: «ათი წელიწადი თქვენი ფეშქაში იყოლო!.. მრავლის ამისთანა ქაეტების მოყვანა შეგვიძლიან, რომლიდამაც ყველა მისვლება, რომ დრო არის სასულიერო წოდებამ მოიფიქრეს რამე და თავის სამწესოს რომ უკან არ ჩამოაზნეს, სანქაროდ ცვლილებანი მოასდინ ას.
 შემდეგ წერილებში თავდას გადაჯვლებთ ეპარხიას განცხადების, მათ მონასტრეთა მოქმედებს და სანქმის წარმოებს.
 რუსეთი
 ამას წინედ ბერლინში მისულა ერთი ახალგაზდა მსწავლელი რუსი პროფესორი ადოლფ მაგნერის სანახავად, რომელიც ამ ბოლოს დროს ბისმარკის მარჯვენა ხელად ითვლება. მაგნერს რუსი პოლიაკად მიუღია და სულ იმის წინ დაულაგებია, რასაც ბისმარკი და მისი ეთუგულნი პოლიწაზედა ფიქრობენ... ამას მოითხვსო თვით ბერმანის ინტერესები, რომელიც პირდაპირ ეწინააღმდეგება რუსეთის ინტერესებსო. ბალტიის ზღვის პირის პროვინციები უთუოდ უნდა წაერთვას რუსეთს და ბერმანის შემოუერთდესო, თუნდა რომ ამისთვის მოზასლოტარინგაც დაეკარგოთო.
 რუს თავისი ვინაობა განუცხადებია, ცხარე სიტყვებით გაუკიცხავს

ბისმარკის პოლიტიკა და ვაგნერის ტკბილი საუბარი ბოლოს უგემურად გათავებულა.
 — პეტერბურღში ენლა ძალიან ბევრსა ჰფიქრობენ ხოლერაზე და რამდენიმე საშუალება კიდევ მოიგონეს, რომ ხოლერას რუსეთის საზღვრებში მობრძანება დაუშალონ; მედიცინის დეპარტამენტს გადაუწყვეტა შეადგინოს რამდენიმე ჯგუფი სამხედრო და სამოქალაქო ექიმებისა და გაგზავნოს შაგის ზღვის პირას ქალაქებში, სადაც უფრო შიშია ხოლერისა, რადგანაც იქ აზიილამ და აპრიკადამ მოსულმა გემებმა შეიძლება ხოლერა შემოიტანონ. ამისთანა ქალაქებია: მდესა, სევასტოპოლი, ძერჩი, თეოდოსია, ტავანოვი, ბათუმი და სხვანი.
 — იქნება ვაგონილი გკონდეთ, რომ შაზანში იყო გუბერნატორი სკარიატინი, რომელიც სხვადასხვა ბოროტ-მოქმედებისათვის სისხლის სამართალს მისცეს. მას აქეთ კარგი ხანი იქნება, მაგრამ სანქმე აქამდე სადღაც გაჩერებული ყოფილა და ენლა მანჩესტერის ძალით მთლად მოუსპიათ.
 — ნიკოლაევიდამ იწერებია ერთს ამბავს, რომელიც ტხადად გვიხატავს, რა ძნელია ყმაწვილისათვის ენლანდელს გიმნაზიებში სწავლა. იქაურ გიმნაზიაში ყოფილა ერთი შევირდი პროლონკო, რომელიც ექვსი წელიწადი თურმე პირველ შევირდათ ითელებოდა და ოქროს ფიცარზედ ეწერა. მს შევირდი გაუყვანიათ ალგებრის ეგზამენზე და რამდენი კითხვაც მისცეს, არც ერთზედ პასუხი არ მიუგო და განეტებულივით თურმე უყურებდა.

მასწავლებელს შეუტყვია, რომ ყმაწვილის თავს რაღაცეა და მტარა ხნით დაუთხოვნი და მტარა კარზე გასულა და ერთის მასწავლებლისთვის უკითხავს: ალგებრაში რა ბალი დამისეთო. იმას უთქვამს — ორიო. შევირდს მთლად გული გაჰხეთქია, ერთი საშინელი დაუღრიალია და იქვე დაცემულა. მაშინვე მოცვიფრულან მასწავლებელნი, მაგრამ გრძობაში ვერ მოუყვანიათ. პროლონკოს ტენის ანთება დაჰმართვია და ენლა სულ ბოდაეს: «ორი დამისეეს, ორი.»
 — სხვათა ვაზეთთა შორის, ექვსის ვადით იყო შეჩერებული «Страна», თუმცა ვადა ვაეიდა და პატროსანს ვაზეთს შეეძლო ხელმეორედ გაცოცხლებულიყო, მაგრამ რედაქცია აცხადებს ჩვენის მოღვაწეობის ვაგრძელება ჯერ-ჯერობით მანც არ შეგვიძლიან.
 უსხოათი
 რუსინები ავსტრიაში.
 ვარჯად იცით, რა უზარმაზარი სასულემწიფთა რუსეთი, რომელსაც რუსების ვარჯად, სხვა ვიდეკ უთავადა ხალხი შეუგრება თავის სკიპტრას ქვეშ. მაგრამ, წარმოადგინეთ, რომ რამდენიმე ნაწილი ჩამომავლობით რუსებისა, დღესაც უცნო სასულემწიფთაში სცხვრებს და ითქმის ყველა ამ უსამოვნობას, რაც თან მოსდევს უცნეთლების ხელში შემარჯვრელობას. მე მოგახსენებთ რუსებისზედ, რომელნიც ავსტრიის ერთს პროვინციაში — ვალიციაში — სამ მილიონს სხვავს შეადგენს, რუსინები შუაში მოუწვდევიათ ნემეტებს, პოლიაკებს და

ეკონომიურ დაწესებულებისა ცოტად თუ ბევრად ვაერცვლებულია ჩვენს ხალხში. მაგრამ თუ დეპოს სადმე დიდი მნიშვნელობა და აყვავება მოელოს, ეს უნდა მოხდეს უთუოდ სილნალში. იმიტომ რომ ვერც სავარეჯო და ვერც თეოლოგ-ლეშეთი ვერ შეედრებიან სილნალს თავის სავაქრო მდებარეობით. სილნალსა აქვს თავის ხელში დიდი და მდიდარი მარა — მიზიყი. სილნალივე არის სავაქრო გზა მთელის შარ-ბელაქნისა, ნუხის მარხისა და ნახევარის ლენსტინისა. ამნარის მდებარეობის გამო სილნალში დეპოს განხნა და მისი აყვავება ერთათ უნდა მოხდეს. ის აქ ვერც იგრძობას თანხის სიცოტავეს, ვერც საზოგადოების გულ-გრილობას, რადგან ეს უკანასკნელი აესილია ზიზლით ვაქრებისადმი. ამას წინად ერთ სილნალელ ყმაწვილ-კატან მქონდა ამავე საგანზედ ლაპარაკი და მითხრა, რომ ჩვენც განვიძრახეთ დეპოს განხნაო, მაგრამ ვერ მოვანერხეთო. ძაცები არა გყავსო, ჯერ ერთიო და მეორე კიდევ გვემინანო, ვაი თუ ვერ ვაუწიოთ ადგილობრივ ვაქრებს კონკურენციაო. მკითხველს ენლავე დავანახებ, რომ როგორც პირველი ისე მეორე მოსაზრება ვერ აიტანს

ორ-კროშიან კრიტიკასაც. ძაცები არა გყვანანო! სასაცილო არ არის ეს ვარემოება. სავარეჯოში კი არიან კაცები, რომელთაც შეიგნეს და მოახერხეს და სილნალში კი არა. შთუოდ უნდა ლასალი და შულცე-დელიჩები გყვანდეთ, რომ ვარეჯოთ რამე. როსტომამილი ცილამ ჩამოსული ხომ არ არის, თქვენისთანა მომაკვდავთაგანს არ ეკუთვნის? არა, კაცები არიან; სანქროდ რომ ვრაცხდე, კიდევ ჩამოვთვლი თუნდა თხუთმეტს ყოვლად უმანკო, პატროსანს და ვანათლებულს პირებს. არ არის მხოლოდ სურვილი, თავდადება საზოგადო საქმისთვის; თუ მოიპოვება ეს სურვილი — იგი უთუოდ მხდალია, მშიშარა, რომელსაც პირველადვე ათასი შიში და კონკურენციები წარმოსდგენია თვალწინ.
 მშინიანთ კონკურენციისა. რათა? შარმოვიდგინოთ ერთ წამს, რომ სილნალელმა და მთელის მიზიყის ქართველობამ დაარსა დეპო ამ ვერად. მსთქვით ამოდენა მდიდარ მარაში აღმოჩნდა პირველად მხოლოდ სამოცი კაცი (ეს უეჭველად სულ ცოტა იქნება), რომელნიც შემოიტანენ ათათ თუმანს დეპოს თანხისათვის. მს შეადგენს 600 თუმანს. მართი ასიც

ისეთები, რომელნიც შემოიტანენ ხუთ-ხუთ თუმანს — ეს შეადგენს 500 თუმანს. სულ ერთად — 1100 თუმანს, ანუ 11000 მანეთს. რამდენთან მქონია ლაპარაკი მე და რამდენს აღტაცებით უთქვამს: ნეტავი მოხერხდეს, ერთი იმ ურჯულო ვაქრებისაგან თავი დავინსნათ და მე მაშინვე ოც თუმანს შევიტანდიო, მე ათსაო და სხე. აბა ახლა მიჩვენეთ სილნალელი ვაქარი, რომელიც ამოდენა თანხითა ვაქრობდეს. იქნება აღმოჩნდენ ორნი ან სამნი, მეტი არა, ვანა ორ კაცს შეუძლიან კონკურენციის ვაწევა. მსთქვით პირველად ვასწიეს ჯიბრი, ვანა ეს დიდხანს ვასტანს? არა და ათასჯერ არა. იმიტომ, რომ ვაქარმა თავის საქონელზედ იმდენი უნდა მოიგოს, რომ დუქნის ქირაც მისცეს, ბიჭებსაც ვამაგირი, თითონ თავის ცოლით და წერილ-შვილით ჩაიციას — დაიხუროს, სჭამოს — სვას, დაზარდოს შეილები, ბანკშიაც შეიტანოს ფული, მამულებიც იყიდოს, გამდიდრდეს კიდევ და სხე. მაქარი მთლად დანდობილია თავის ვაქრობაზედ, ეს არის იმის ცხოვრების წყარო. დეპოს სანქმე კი სულ სხვა არის. ის ერთის კაცისა არ არის. იქ ყველა-სა აქვს ცოტა ფული შეტანილი,

რომელიც რამდენსამე წელს შეიძლება წევრმა უსარგებლოთაც დასტოვოს, ან პატარა სარგებელი აილოს. იქ ზარალია თუ სარგებელი მთელ საზოგადოებას დაწვება, ასორას კაცს და მამასადამე ისე სავარძობელი არ იქნება. მაქარი და დიდი სარგებელი არ აილოს, რალა სჭამოს, რალა დალიოს, რით დაზარდოს შეილები.
 მს ეკონომიური კეშმარტება ვახლავთ.
 შარდა ყოველა ამის, რაც ვსთქვით, დეპოს მხარეზე არის თვით ქართველის კაცის, ესე იგი მუშტრის გული, მისი სიმპატია. მლონდ ქიზიყელის ამაცი გული ნუ დამცირდება ვილაც მლონანისაგან და ის ისევ ერთ გროშს მეტს მისცემს და პატროსან ალაგას, ქართველთან კი იყიდის.
 მამ დაანებეთ სილნალელო და მთლად ქიზიყელო-ქართველებო სიმხდალეს თავი და აღამალოეთ ხმა დეპოსთვის.
 მდაროელი გლეხი.

ურთებს, რომელნიც განსვავდებიან მათ-
გან, როგორც ვაგარ-ტომობით, ჯიშით,
ისე ენით, სარწმუნოებით და ჩვეულებით,
ავსტრიის პოლიტიკა ამ ბოლოს დრომ-
დე ერთს გზას ადგა, ერთ ნაირად ეჭუ
რობდა ეყვალა იმ უთვალაჲ სადსეს,
რომელნიც მის ბატონობის ქვეშ მოუქ-
ცეობა ისტორიულის ჩარისის ბრუნვას:
ე. ი. უახლესი და მასთან შორეული
წადილი ამ პოლიტიკისა იყო, რომ ეყუ-
ლა ხალხი, რომელსაც კიდევ ვატარა
თავისუფლობა და საუფროსის პიროვნე-
ბის ნიშან-წყალი ეტყობოდა, ერთს ვიწ-
როს ვალაპოტში ჩაესვა, ერთს წანდაში
გაუტარებინა და ერთიანად გაეწყობინა,
ავსტრიულ პოლიტიკოსების მოულოდნე-
ლად, რამდენიც მათი პოლიტიკა უფრო
მკაცრად ეჭურობდა სლავიანების ჩამო-
ძვალს ხალხს და იტალიელებს, იმდენიც
ეს უგანსსებლებს უფრო მღიჯებს წინა-
აღმდეგობას უწყედენ და მკაცრად ეჭიდუ-
ბოდენ თავიანთ ეროვნებას. უნდა მო-
გასვენოთ, რომ ვალაპოტში მცხოვრები
რუსინები ეყვალა თავის მეზობლებსედე-
ნიმეცხვად, პოლიტიკოსად, ურთებსედე
და კიდევ სხვებსედე გონებთაც და
კონომიურადაც დაზღა დგანან, და ნა-
მეტნჯად პოლიტიკოსისა და ურთებისაცან
ინფერენციადენ. თუმცა ამ ბოლოს დროს ავს-
ტრიის კონსტიტუცია ეყვალა ავსტრიის
ქვეყნადრომ თანახმად უფლებას ანი-
ჭებეს, მაგრამ სხვა-და-სხვა მანქანების
ძალით ის უფლებები მართლ ქალაქდ-
სედე რჩება და მოგინი, მაგალითობრ
რუსინები, იმითი ვერა სარკებლობენ.
თუმცა ვალაპოტში რუსინები მცხოვრე-
ბელთ მომეტებულს ნაწილს შეადგენენ,
მაგრამ სეიმში იროიდ დეპუტატი ძლივს
გაიყვანეს. რუსინებმა თავიანთი ესრედ
დაზარულს მდგომარეობას ეურადღება
მიაჩქარეს და ესლა სმა მალდა ითხოვეს
უფლებებს. როდესაც სეიმში დეპუტა-
ტების ამოწმება გათავდა და რუსინები
ისე დამარცხდნენ, როგორცთმ რუსინე-
ბის პარტიკულარმა ვალაპოტის გასეუბში
დაბეჭდეს შემდეგი მიმართვა ხალხისად-
ში. «მშობო, სეიმში ამოწმება გათავდა.
152 დეპუტატში ჩვენის ინტერესების
წარმომადგენელი იქნება მხოლოდ ცხრა
კაცი. მაშინდამე, სეიმში არ იქნება ჩვე-
ნი ძალა, ჩვენი სამართლე. რუსინები
ვერ მისცემენ სეიმს ვერც არაფერს წი-
ნადადებს, ვერც რამე მსუხს მოსფო-
კენ. სეიმში ჩვენ საქმეებს განარევენ უკ-
ვერად, საჭიროა ჩვენს ამისთანა მდგო-
მარეობასედე მოვილანაპარკოთ სეიმს გა-
სეით, ავსტრიის იმპერატორმა მოგვანი-
ჭა ჩვენ უფლებს რომ, რუსების ძველის
ჩვეულებისამებრ, შევიყობოდეთ ხალხე
«ეჭუსედე» და იქ გამოვსთქამდეთ ჩვენს
სურვილს და საჩივარს მართებლობისა-
დში. 17 ივნისს მოგიწვევთ, მშობო,
სასალხო «ეჭუსედე» ღვივში, იქ შეი-
ყარნეთ, იქ მოვილანაპარკოთ, იქ დავა-
გინოთ, რაც გეპარება.»

«მშობო, რუსინო მთელის ვალაპოტისა!
და თქვენც სულეინო მწყემსინო ხალ-
ხისა, რომელთაც ეოკლეთვის გაბრე-
ნავით მის ვითილზედ. სოფელენო, ქა-
ლაქენო, მასწავლებლენო და სხ. გა-

მოეჭურებით ჩვენს ძულს, მამა-მამურს
ვეჭუსედე!

17 ივნისს მართლაც დაიდოდა ხალხი
დაესწრო ღვივში ეჭუსედე და რაც დაა-
გინეს, იმას სვალ შეგატუობანებო.

განსვალეხანი

ქუთაისის გიმნაზიის სამასწავლებლო
რჩევა ამით აცხადებს, რომ, ეჭუნაღის
დადგენით 14 ივნისსა ამა 1883 წლი-
სასა, მოიწვევან გიმნაზიის პანსიონში
აღმომჩენილს ვაგანსიებებსედე შემდგომი
კანდიდატები:

- 1) ნიკოლოზ გუნცაძე, შორაპნის
უეზდის, სოფლის ვვალთის მცხოვრე-
ბის, აზნაურის ბესარიონ გუნცაძის შვი-
ლი. ცნობა მასედე, თუ ის ხად სწავ-
ლობს, გიმნაზიას არავისგან არ მიუღდა.
(ის უნდა შემოებაროს მესამე-კლასში.)
- 2) ნიკოლოზ იოსელიანი, ქუთაისის
უეზდის-მასრის, სოფლის წვალ-ტუბოს
მცხოვრების აზნაურის კონსტანტინე
იოსელიანის შვილი. (სწავლობს ქუთაი-
სის რეგიმენტის მეორე კლასში.)
- 3) სამსონ ნახეიშვილი, სენაყის მას-
რის, სოფლის საჭილას მცხოვრების,
აზნაურის თამა ნახეიშვილის შვილი;
ცნობა მასედე, თუ იგი ხად სწავლობს,
გიმნაზიას არავისგან არ მოჭესვლია; (ის
უნდა შემოებაროს მეორე კლასში.)
- 4) ივანე ამირეჯიბი, რაჭის მასრის,
სოფლის შირკამეთის მცხოვრების,
აზნაურის სოსია ამირეჯიბის შვილი;
ცნობა მასედე, თუ იგი ხად სწავლობს,
გიმნაზიას არავისგან არ მიუღდა. (უნდა
შემოებაროს მესამე კლასში.)
- 5) ალექსანდრე გოცირიძე, რაჭის
მასრის, სოფლის სოტევის მცხოვრების
აზნაურის შვილი (სწავლობს გიმნაზიის
მესამე კლასში.)

გარდა ამისა რჩევს საჭიროდ რაცსს
წინაღვე აუწოთ, რომ დაასლოებულ
კანდიდატებთ, რომელთაც აქვს, წლო-
ვანებისა დაგვარად, უფლებს პანსიონში
მიღებისა, რისამებრ ირიცხებიან—ითე-
ლებიან და მალეც იქნებიან მოწოდებულ-
ნი-შემდგომნი:

- 1) ნიკოლოზ ჯაფარიძე, რაჭის მას-
რის, სოფლის ვვალსუთის მცხოვრების,
აზნაურის სამსონ ჯაფარიძის შვილი.
(სწავლობს გიმნაზიის პირველ-კლასში.)
- 2) დავით ჭიჭინაძე, ქუთაისის მას-
რის, სოფლის ჭოლევის მცხოვრების,
ვოლლეუსი სოკეტნივის იოსებ ჭიჭი-
ნაძის შვილი.
- 3) შეტრე გოცირიძე, რაჭის მას-
რის, სოფლის ბაგოს მცხოვრების აზ-
ნაურის შეტრე გოცირიძის შვილი.
- 4) სამონ უგრეხელიძე, შორაპნის
მასრის, სოფლის თაგასას მცხოვრების,
აზნაურის ერასთო უგრეხელიძის შვილი
(სწავლობს გიმნაზიის მეორე კლასში.)
- 5) ნესტორ გრიგოლია, სენაყის
მასრის, სოფლის საჭილას მცხოვრე-
ბის, ვოლლეუსი სეკრეტარის, აღმასსან
გრიგოლიას შვილი. (სწავლობს გიმნა-
ზიის მეექვსე კლასში.)
- 6.) ვარდენ გაძეძეძე, შორაპნის
მასრის, სოფლის მარტოთუნის მცხოვ-

- 7) იოსებ ქუთაელი, შორაპნის მას-
რის, სოფლის ცხრუჯუთის მცხოვრების,
მღვდლის ნიკოლოზ ქუთაელის შვილი.
(სწავლობს ქუთაისის პრეგიმენტის მე-
ოთხე კლასში.)
- 8) მელიტონ ჯაფარიძე, რაჭის მას-
რის, სოფლის შაუნის მცხოვრების,
აზნაურის იოსებ ჯაფარიძის შვილი.
(სწავლობს გიმნაზიის მეორე კლასში.)
- 9) ალექსანდრე მდივანი, ქუთაისის
მასრის, დაბა სონის მცხოვრების, ვოლ-
ლეუსი რელიტრატორის გურგენ მდი-
ვანის შვილი. (სწავლობს გიმნაზიის პირ-
ველ კლასში.)
- 10) ვასილ ჩიკვაძე, რაჭის მასრის,
სოფლის სამ-მთის მცხოვრების, მღვდლის
გრიგოლ ჩიკვაძის შვილი. (სწავლობს
გიმნაზიის პირველ კლასში.)
- 11) პრეკოფი გოცირიძე, რაჭის
მასრის, სოფლის ვლევის მცხოვრების,
აზნაურის კონსტანტინე გოცირიძის შვი-
ლი. (1—1)

ქართველი სტუდენტი აბ. ჩარგ.
ეძებს გაკვეთილებს. ქუთაისი. ად-
რესი ჭილაძის წიგნის მაღა-
ზია. (3—2)

ინგლისური რძინის კრამოტები

ერთ საწოლიანი 8 მ. და ორ საწო-
ლიანი 14 მ., ღებები გატენილი ზღვის

ინგლისური მაღაზია
Maison de confiance

შეღარეთ ჩვენი ჩაი	მოსკოვის ჩაის
1 მ. 10 კ.	1 მ. 40 კ.
— — 1—20	— — 1—60
— — 1—40	— — 1—80
— — 1—60	— — 2—
— — 1—80	— — 2—50
საუკეთესო 2—	„ — 3—

იქვე ისეიდება სხვა საქონელიც: თო-
ფები, რეკლავები, კრანტები, ჭურ-
ჭელი, ჩაიდნები, გასადებები, დანები,
გოგნები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი,
შოგოლადი, გაგაო, კანთებები, მურაბე-
ბი, მაგნეზია, უნაგირები, კლიონკა,
წინდები—გაცის და ქაღის, ხელ-სახო-
ლები, მაკინტოშის გაღებორი—სულ
ეჭვალაფერი 25-დამ 50 პრეცენტით უფ-
რო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მა-
ღაზიაში.

ვინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთიდან
1,000 მანეთამდინ საქონელს გამოი-
წერს, ვასაგზავს არაფერს არ ის-
ღის. (100—9)

ინგლისის მაღაზიაში

თიხის-სამოყვანი **ბაბ-გასტური**

ამაგებებს თმას და ადრინდელ
ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუმი-
სა 2 მან., გაგზავნიო 2 მანეთი
და 28 კაპ. (100—9)

იქვე ისეიდება ქინის პომა-
თების გასამარებლად. ფასი 1
მან. სოტები თავის ტუვილს;
მოსასაზობლად, ტუალეტის სა-
პონი, ღესები და სხვ.

საგლობუსო კალმები

რომლებთაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ, უსუფთო ქაღალდი. ერთად-ერთი
სააგენტო—ინგლისის მაღაზია. იქვე აუარებული სხვა-და-სხვა გვრისა კალმები,
ეოკლეს „სელისათვის“—25% იაფად, ვინც სხვაგან. იქვე: მელანი, ქაღალდი,
კანთებები, რეკლავები, ლაქი, კარანდაში, პენალი, კალმები, ბუმიანიები, პორტ-
სივარები, ალბომები, რამები, მაგრატლები, სამართებლები, სანთელი, საღესი,
ცრანშეები ჭურჭლების საწმედად (ბორაგია), თეთრეულისათვის, ვატარა ხალე,
იატვისათვის კლიონკები, ტასტები, სავარლები, სარკები, სავარცხლები, ბეზმე-
ნი, წარები, ბინოკლები რუგეტები, ვატრეპასები, მზის-სათები, კომპასები,
ტერმომეტრები, მეწვეები, ნემსები, მაგნეტები, სვისტოვი, პომოჩი, ქამრები,
სარტყლები. საუელური, პრეობები, სპრეობები, კრანები, ფიდტრები, შოტეკი
თავის. ტანისამოსის, ცხენის და პატენტისანი მაკინტოშები, გრავები, საქიმო
ქაღალდი გატერ-გლოზეტისათვის და სხვ. და სხვ.

პატაშკი—20 კ. (100—50)